

„TECHNOLÓGIAI ISMERETEK” TANTÁRGYVERSENY
Országos szakasz– 2015 április 6-10
Írásbeli tételek

V. osztály

- ♦ Minden tétel megoldása kötelező. Hivatalból jár 10 pont.
- ♦ A tételek kidolgozására 3 óra áll rendelkezésre.

I. Tétel

ÖSSZESEN: 20 pont

A. Írd a vizsgalapra a kérdésnek megfelelő szám mellé helyes válasz előtti betűt: (10 pont)

- 1). A szén-hidrátokat(cukrokat) tartalmazó élelmiszerek túlzott fogyasztása okozhat:
 - a. elhízást;
 - b. fogszúvasodást, cukorbetegséget, elhízást, magas vérnyomást;
 - c. semmit;
 - d. cukorbetegséget, fogszúvasodást.
- 2). Az ivóvízben lévő szennyeződések eltávolítják:
 - a. A szennyvíztisztító telepeken;
 - b. szennyvízkezelő állomásokon
 - c. Meteorológiai állomásokon;
 - d. ivóvízkezelő állomásokon
- 3). Az iskolai bútorzat:
 - a. A tanulók testmagasságának megfelelő kell legyen;
 - b. Az ott zajló tevékenységeknek és a tanulók testmagasságának megfelelő kell legyen
 - c. Nem kell eltakarja a fényforrást, ami mindig jobb felől kell megvilágítson
 - d. Nem bír semmilyen jelentőséggel.
- 4). Az észak felé orientált helyiségek falát a következő színek valamelyikére ajánlott festeni:
 - a. Narancssárga, sárga, fehér, rózsaszín;
 - b. fehér, zöld, rózsaszín, szürke, világos kék;
 - c. zöld, sárga, kék;
 - d. szürke, piros, sárga.
- 5). Az írott formájú közlést továbbít:
 - a. Az SMS;
 - b. A televízió
 - c. A vezetékes telefon;
 - d. A rádió.
- 6). Érzékeinkkel megállapíthatjuk az élelmiszerek:
 - a. érzékszervi jellemzőit
 - b. higiéniai-tárolási feltételeit
 - c. formáját
 - d. tápértékét
- 7). A gabonafélékből előállított alapélelmiszer:
 - a. A cukor;
 - b. Az étolaj;
 - c. A keményítő;
 - d. A liszt.
- 8). A zöldségek és gyümölcsök esetében a magas hőmérsékleten történő feldolgozás elősegíti:
 - a. A kalcium tartalom csökkenését;
 - b. Az A vitamin tartalom csökkenését;
 - c. A C vitamin tartalom csökkenését;
 - d. Az szén-hidrát(cukor) tartalom csökkenését;

9). Az első szárazföldi közlekedési eszközök:

- a. Az állat vontatta szánok és szekerek voltak
- b. A kompok voltak
- c. A kisteherautók voltak
- d. A biciklik(kerékpárok) voltak

10). Egy 7-12 éves iskolás gyermek napi energiaszükséglete:

- a. 4000 kilokalória/nap körül
- b. 2500 kilokalória/nap körül
- c. 3000 kilokalória/nap körül
- d. 2700 kilokalória/nap körül

B. Írd át a vizsgalapra a következő kijelentések számát, melléjük írd I betűt, ha igaznak találod a szám utáni kijelentést és H betűt ha a kijelentést hamisnak véled:
(4 pont)

1. A friss hús felülete és vágáskeresztmetszete nedves, ragacsos, matt és sötét színű.

2. A lakás tervrajzának elkészítéséhez előbb elkészítjük a lakás léptékes rajzát, majd pedig az (elrendezési) vázlatát.

3. Egy modern osztályterem fel van szerelve padokkal vagy asztalokkal, székekkel, egy katedrával, egy ruhafogassal, egy táblával és egy szekrénnel.

4. A fehérjéknek(proteineknek) a szövetek, sejtek felépítésében és regenerálásában van szerepe.

C. Kösd össze az A oszlopban található zöldségeket a nekik megfelelő fogyasztható részekkel !
(6 p)

A	B
1. karfiol	a. hagymája
2. paradicsom	b. gyökere
3. hagyma	c. termése
4. saláta	d. gümója
5. murok(sárgarépa)	e. levele
6. krumpli(burgonya)	f. szára
	g. virágzata

II. Tétel

ÖSSZESEN: 30 pont

A. A következő kijelentésekből hiányzik egy-egy szó, kifelyezés, melyeket számokkal jelöltünk. Írd át a vizsgalapra a számoknak megfelelő szavakat, kifelyezéseket, hogy a kijelentések tudományos szempontból helyesek legyenek.(10 p)

- 1. Egy helység sajátos tevékenységei két csoportra oszthatók:.....(1)..... és(2).....
- 2. Az életfunkciók fenntartásához nélkülözhetlen ásványi eredetű élelmiszerek:.....(3)..... és a(4).....
- 3. Ha egy lakásban egyik szobából a másikba az előszobán keresztül jutunk el, akkor a lakást.....(5).....nevezzük, ha viszont egyik szobát a másikon keresztül közelítünk meg, a lakást.....(6)..... nevezzük.
- 4. A búza a legfontosabb gabonaféle, melyből a(7).....nyerik, ami a kenyér - és pékáruk alapanyaga.
- 5. A menü azon fogások.....(8).....melyeket bizonyos.....(9)..... szolgálnak fel egy étkezés során.
- 6. A tantermek elhelyezésétől függően léteznek: különálló épületekből álló iskolák, polipkarú(tentakuláris) iskolaépületek és(10)..... iskolaépületek.

B. Fogalmazzatok meg helyes választ a következő kérelem alapján: (20 p)

1. Soroljátok fel legkevesebb négy közműhálózatát egy helységnek.
2. Soroljátok fel egy épület felépítésében 3 tartóelemet !
3. Add meg a léptékes rajz meghatározását !
4. Soroljátok fel a négy gyümölcstípust szerkezetük szerint.
5. Adjatok meg három állat eredetű élelmiszert amelyeket kerülniük kell az időseknek táplálkozásukban.

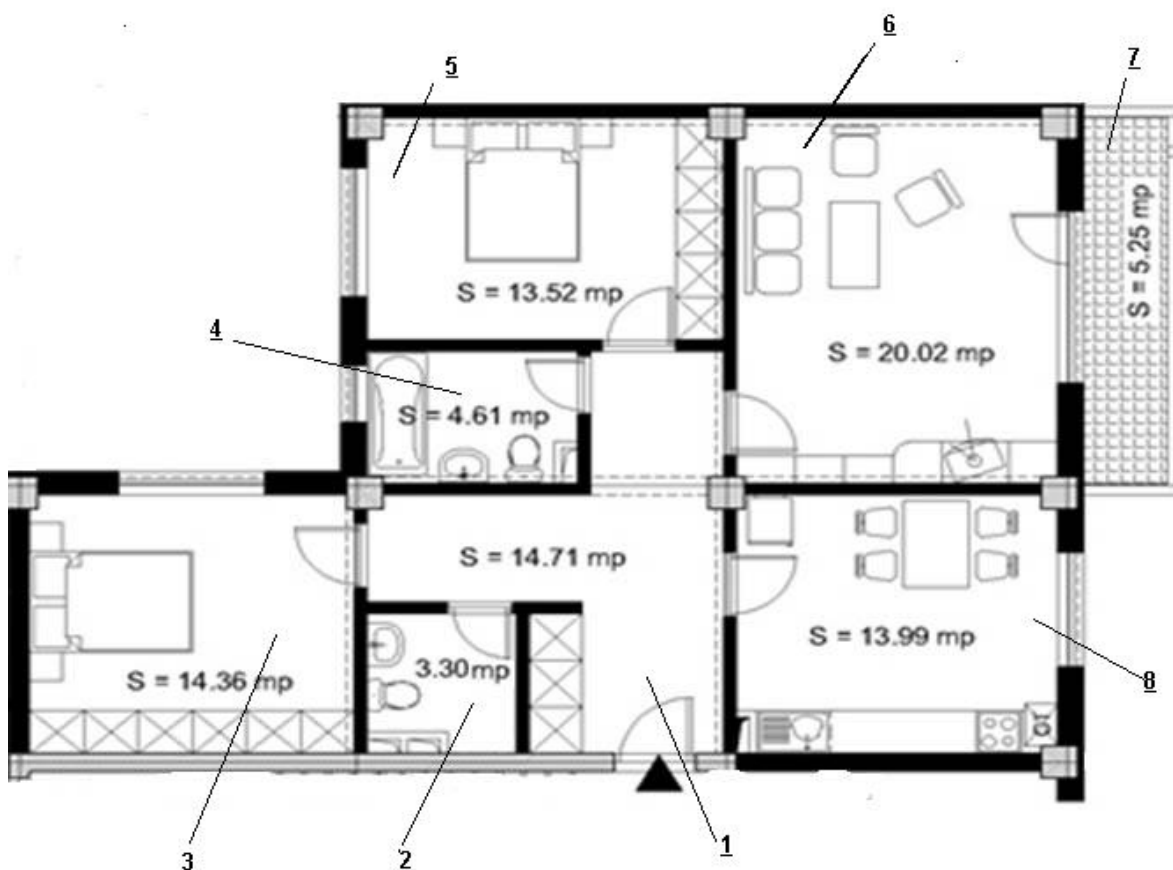
III. Tétel

ÖSSZESEN: 40 pont

A. Figyeljétek meg az alábbi lakás tervrajzát. Feleljetek a következő kérdésekre:

(30p)

1. Nevezzétek meg a lakás számokkal jelölt helyiségeit !
2. Nevezz meg legalább egy bútordarabot minden azonosított szobában az ábra alapján.
3. Számítsátok ki a lakás összterületét.
4. Szerkeszd meg a lakás elrendezési vázlatát.

B. Elemezd a következő rajzot és válaszolj a következő kérdésekre:

(10 p)

1. Határozd meg melyik menübe tartozik;
2. Határozz meg legkevesebb három hagyományos terméket a rajzról;
3. Sorolj fel két italt amely helyettesítheti a kávé és az alkoholos italt, ha gyerekek vesznek részt az étkezésen.